

CYNGOR SIR YNYS MÔN **Templed Adroddiad Sgrwtini**

Pwyllgor:	Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	13 Medi 2021
Pwnc:	ADRODDIAD MONITRO'R CERDYN SGORIO – CHWARTER 1 (2021/22)
Pwrpas yr Adroddiad:	Herio Perfformiad
Cadeirydd Sgrwtini:	CYNG ALED M JONES
Aelod(au) Portfolio:	CYNG DAFYDD RHYS THOMAS
Pennaeth Gwasanaeth:	CARYS EDWARDS
Awdur yr Adroddiad:	GETHIN MORGAN
Rhif Ffôn:	01248 752111
E-bost:	GethinMorgan@anglesey.gov.uk
Aelodau lleol:	Amherthnasol

1. – Argymhelliad/ion

- 1.1** Hwn yw'r cerdyn sgorio cyntaf ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021/22. Caiff ei ystyried o fewn y cyd-destun sydd yn cydnabod yr heriau ehangach oedd ar ofyn y Cyngor yn Ch1 yn sgil effaith y pandemig.
- 1.2** Mae'n dangos safle'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel yr amlinellwyd ac y cytunwyd arnynt ynghynt yn y flwyddyn.
- 1.3** Gofynnir i'r Pwyllgor graffu ar y cerdyn sgorio a nodi'r meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli i sicrhau gwelliannau i'r dyfodol.

Gellir crynhoi'r rhain fel a ganlyn –

- 1.3.1.** Cydnabod a rheoli tanberfformiad a chymryd camau lliniaru i gynorthwyo gwelliant yn ystod Ch2 a chadw llygaid barcud ar y dangosyddion a effeithir arnynt gan bandemig y coronafeirws ar hyn o bryd.
- 1.3.2.** Tynnu dangosydd rhif 8 – canran y busnesau risg uchel a arolygwyd dan raglen a gynlluniwyd ymlaen llaw i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Deddfwriaeth Hylendid Bwyd – oddi ar y cerdyn sgorio ar gyfer eleni oherwydd y pandemig Covid-19 ac yn unol â'r disgwyliadau yng nghynllun Adfer yr Asiantaeth Safonau Bwyd.
- 1.4.** Gofynnir i'r pwyllgor dderbyn y mesurau lliniaru a amlinellir uchod.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Yn cael ei ddefnyddio fel rhan o broses monitro Cynllun y Cyngor

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgriwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

- 3.1** Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**
- 3.2** Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**
- 3.3** Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**
- 3.4** Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**
- 3.5** Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:
- hirdymor
 - atal
 - integreiddio
 - cydweithio
 - cynnwys
- [ffocws ar lesiant]**

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

- 4.1 Ymha ffordd mae Covid-19 yn parhau i gael effaith ar berfformiad gwasanaethau'r Cyngor?
- 4.2 Pa drefniadau sydd mewn lle i liniaru'r tan berfformiad yr adroddir arno yn erbyn rhai o'r dangosyddion perfformiad? Pa drefniadau sydd mewn lle i fonitro cynnydd?
- 4.3 Pa effaith y gaiff tynnu Dangosydd 8 (canran y busnesau risg uchel a arolygwyd dan raglen a gynlluniwyd ymlaen llaw i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Deddfwriaeth Hylendid Bwyd) oddi ar y Cerdyn Sgorio eleni?

5 – Cefndir / Cyd-destun

- 5.1 Mae'n ofynnol i Gyngor Sir Ynys Môn roi trefniadau ar waith i gael dealltwriaeth effeithiol o anghenion a blaenoriaethau lleol, ac i wneud y defnydd gorau o'r adnoddau a'r capasiti sydd gennym i gyflawni'r anghenion a'r blaenoriaethau hynny a gwerthuso effaith yr hyn a wnawn.
- 5.2 Mae Cynllun y Cyngor ar gyfer 2017 i 2022 yn nodi'r anghenion a'r blaenoriaethau lleol a'n hamcanion llesiant ar gyfer y cyfnod ar y cyd â'n Dogfen Gyflawni Flynyddol.

- 5.3 Defnyddir yr adroddiad monitro hwn ar y cerdyn sgorio fel rhan o'r broses i fonitro llwyddiant ein Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA), sef cyfuniad o ddangosyddion lleol a chenedlaethol, wrth i'r Cyngor ddarparu ei wasanaethau o ddydd i ddydd. Mae'r adroddiad hefyd yn dwyn sylw at unrhyw gamau lliniarol a nodwyd gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) i yrru a sicrhau gwelliannau.
- 5.4 Cytunwyd ar y dangosyddion sydd yn y cerdyn sgorio eleni yn ystod gweithdy a gynhaliwyd ar gyfer yr Aelodau Etholedig a'r Uwch Reolwyr ar 13^{eg} Gorffennaf 2021. Hwn yw'r cerdyn sgorio blynyddol olaf i gael ei gytuno ar gyfer y Cyngor etholedig hwn cyn yr Etholiadau Llywodraeth Leol ym mis Mai 2022.
- 5.5 Mae'r cerdyn sgorio (atodiad 1) yn portreadu'r sefyllfa ar ddiwedd Chwarter 1 a bydd yn cael sylw pellach (ynghyd â'r adroddiad hwn) gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith yn ystod mis Medi.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Amherthnasol

7 – Oblygiadau Ariannol

Nodir yn yr adroddiad y sefyllfa ariannol diwedd Ch1.

8 – Atodiadau

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Chwarter 1

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Adroddiad Monitro Cerdyn Sgorio 2020/21 – Chwarter 4 (fel y cyflwynwyd ef i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mehefin 2021 ac a dderbyniwyd ganddo.)

ADRODDIAD MONITRO CERDYN SGORIO – CHWARTER 1 (2021/22)

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'n ofynnol i Gyngor Sir Ynys Môn roi trefniadau ar waith i gael dealltwriaeth effeithiol o anghenion a blaenoriaethau lleol, ac i wneud y defnydd gorau o'r adnoddau a'r capasiti sydd gennym i gyflawni'r anghenion a'r blaenoriaethau hynny a gwerthuso effaith yr hyn a wnawn.
- 1.2 Mae Cynllun y Cyngor ar gyfer 2017 i 2022 yn nodi'r anghenion a'r blaenoriaethau lleol a'n hamcanion llesiant ar gyfer y cyfnod ar y cyd â'n Dogfen Gyflawni Flynyddol.
- 1.3 Defnyddir yr adroddiad monitro hwn ar y cerdyn sgorio fel rhan o'r broses i fonitro llwyddiant ein Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA), sef cyfuniad o ddangosyddion lleol a chenedlaethol, wrth i'r Cyngor ddarparu ei wasanaethau o ddydd i ddydd. Mae'r adroddiad hefyd yn dwyn sylw at unrhyw gamau lliniarol a nodwyd gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) i yrru a sicrhau gwelliannau.
- 1.4 Cytunwyd ar y dangosyddion sydd yn y cerdyn sgorio eleni yn ystod gweithdy a gynhaliwyd ar gyfer yr Aelodau Etholedig a'r Uwch Reolwyr ar 13^{eg} Gorffennaf 2021. Hwn yw'r cerdyn sgorio blynyddol olaf i gael ei gytuno ar gyfer y Cyngor etholedig hwn cyn yr Etholiadau Llywodraeth Leol ym mis Mai 2022.
- 1.5 Mae'r cerdyn sgorio (atodiad 1) yn portreadu'r sefyllfa ar ddiwedd Chwarter 1 a bydd yn cael sylw pellach (ynghyd â'r adroddiad hwn) gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith yn ystod mis Medi.

2. CYD-DESTUN

- 2.1 Mae'r DPA monitro perfformiad yn parhau i fod wedi eu halinio â thri amcan llesiant strategol y Cyngor:
 - Amcan 1 – Sicrhau y gall pobl Ynys Môn ffynnu a gwireddu eu potensial tymor hir
 - Amcan 2 – Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus i'w cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosib
 - Amcan 3 – Gweithio mewn partneriaeth â'n cymunedau i sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau, tra'n amddiffyn ein hamgylchedd naturiol
- 2.2 Ni fydd modd cyhoeddi gwybodaeth ar gyfer pob Dangosydd Perfformiad Allweddol pob chwarter oherwydd natur y dulliau casglu data. Yn y fath achosion, bydd nodyn yn dweud pa mor aml y mae'r DPA yn cael ei fonitro a phryd y bydd y data ar gael i'w gasglu, e.e. (blynyddol) (Ch4), (tymhorol) (Ch3).
- 2.3 Ailgychwynnodd y gwaith o gyhoeddi dangosyddion cenedlaethol Mesurau Atebolrwydd Perfformiad eleni yn dilyn eu canslo'r llynedd oherwydd y

pandemig Covid-19. Fodd bynnag, nid yw canlyniadau'r Mesurau Atebolrwydd Perfformiad ar gael eto er mwyn cynorthwyo'r broses o osod targedau ar gyfer eleni. Felly cytunwyd ar dargedau ar gyfer y flwyddyn yn seiliedig ar berfformiad y flwyddyn flaenorol a hefyd yn seiliedig ar sut yr effeithiwyd arnynt oherwydd y pandemig Covid-19.

3. PERFFORMIAD IECHYD CORFFORAETHOL

- 3.1 Mae'n galonogol nodi bod mwyafrif (88%) y dangosyddion sy'n cael eu monitro yn parhau i berfformio'n dda yn erbyn eu targedau (Gwyrdd neu Felyn). Nodir rhai o'r uchafbwyntiau isod.
- 3.2 Mae presenoldeb yn y gwaith yn faes yr adroddir arno bob mis ac fe'i dadansoddir i sicrhau gwelliant. Ar gyfer eleni cytunwyd ar darged heriol o 8.75 diwrnod wedi'i gollu oherwydd absenoldeb am bob gweithiwr cyfwerth ag amser llawn yn dilyn colli 6.68 diwrnod oherwydd absenoldeb am bob gweithiwr cyfwerth ag amser llawn yn 2020/21.
- 3.3 Ar ddiwedd Ch1 mae'r Cyngor yn FELYN yn erbyn ei darged gyda 2.23 diwrnod yn cael ei gollu am bob gweithiwr cyfwerth ag amser llawn yn ystod y cyfnod yn erbyn targed o 2.1 diwrnod wedi'i gollu oherwydd absenoldeb am bob gweithiwr cyfwerth ag amser llawn. Mae'r perfformiad hwn bron iawn yn union yr un fath â'r lefelau a welwyd cyn y pandemig yn ystod Ch1 2019/20 lle collwyd 2.24 diwrnod oherwydd absenoldeb am bob gweithiwr cyfwerth ag amser llawn.
- 3.4 Mae ein strategaeth ddigidol wedi bod yn llwyddiannus iawn drwy gydol y pandemig. Datblygwyd nifer o'n sianeli digidol yn cynnwys y defnydd o gyfrifon cyfryngau cymdeithasol yn ein Gwasanaethau. Ni ellir tanbriso pwysigrwydd cyfryngau cymdeithasol fel offeryn cyfathrebu ar gyfer rhannu gwybodaeth â thrigolion ac ymwelwyr wrth geisio dylanwadu ar ymddygiad yn ystod yr amser hwn.
- 3.5 Mae'r cyfrifon a reolir o fewn ein Gwasanaethau wedi helpu i gyrraedd pobl na fyddai o bosibl wedi dilyn prif gyfrifon Cyngor Sir Ynys Môn. Eleni, byddwn yn cynnwys cyfrifon cyfryngau cymdeithasol sy'n cael eu harwain gan Wasanaethau yn nangosydd perfformiad 14 o dan y pennawd Gwasanaeth Cwsmer, gan nodi nifer y 'dilynwyr' sy'n dilyn Cyfryngau Cymdeithasol Cyngor Sir Ynys Môn.
- 3.6 Bydd y dilynwyr ychwanegol yn dod o gyfrifon yn cynnwys:
 - Gwasanaeth Ieuenctid Môn,
 - Teulu Môn,
 - Archifau Ynys Môn,
 - Môn Actif,
 - Gwasanaeth Ailgylchu a Gwastraff,
 - Croeso Môn,
 - Oriel Môn,
 - Swyddi Môn Jobs,

- ac eraill

- 3.7 Yn dilyn adborth gan yr Aelodau Etholedig, byddwn yn datblygu system i fesur pa mor fodlon ydi cwsmeriaid â gwasanaeth teleffon y Cyngor. Cychwynwyd ar y gwaith o ddatblygu system a fydd yn rhoi'r dewis i gwsmeriaid gymryd rhan mewn arolwg boddhad cwsmer ar ôl i swyddogion ddelio â'u galwad gychwynol. Y gobaith yw y bydd y system newydd ar waith erbyn adroddiad Cerdyn Sgorio Ch3.
- 3.8 Ar hyn o bryd nid oes achos i bryderu o ran yr is-bennawd siarter gwasanaeth cwsmer gan fod y dangosyddion yn perfformio'n dda yn erbyn y targedau ar y cyfan. Er bod hyn yn gadarnhaol, rydym hefyd yn cydnabod bod angen gwaith pellach fel y nodwyd uchod yn 3.7 i weithredu dangosyddion boddhad cwsmeriaid ychwanegol fyddai'n cael i'w cynnwys yn adroddiad Ch3. Yr unig ddangosydd sydd yn tanberfformio yn erbyn targed yw dangosydd 04b – cyfanswm % yr ymatebion ysgrifenedig i gwynion cyn pen 15 diwrnod (Gwasanaethau Cymdeithasol) gyda pherfformiad o 50% yn erbyn targed o 80%. Er gwaetha'r perfformiad hwn mae'n galonogol bod 13 o'r 14 o gwynion a dderbyniwyd yn ystod y chwarter hwn wedi cael eu trafod â'r achwynydd cyn pen 5 diwrnod a bod estyniad eisoes wedi'i gytuno yn achos 5 o'r 7 (71%) ymateb hwyr.
- 3.9 Mae'r adain rheolaeth ariannol yn rhagweld ar hyn o bryd ar ddiwedd y chwarter cyntaf y disgwylir y bydd £2.540 miliwn o danwariant yn y gyllideb ar gyfer y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2022. Disgwylir i gyllidebau'r gwasanaethau danwario £1.286 miliwn a rhagwelir y bydd cyllid corfforaethol hefyd yn tanwario £0.675m. Disgwylir tangyflawniad o £0.039 miliwn ar y Dreth Gyngor safonol hefyd. Rhagwelir gwarged incwm o £0.668 miliwn ar Bremiwm y Dreth Gyngor. Mae cyllidebau'r Gwasanaeth Oedolion o dan bwysau o ganlyniad i'r cynnydd mewn galw a throsglwyddiad lleoliadau costus gan y Gwasanaethau Oedolion. Mae'n batrwm arferol bod y sefyllfa alldro derfynol yn well na'r amcan chwarter cyntaf, fodd bynnag, os yw'r gorwario rhagamcanol yn digwydd byddai'n cael ei ariannu ymhellach gan falansau cyffredinol y Cyngor, a fyddai'n cynyddu i £9.961 Miliwn.
- 3.10 Mae angen gwaith pellach i fodelu'r effaith a bydd Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Medi 2021, cyn dechrau ar broses y gyllideb ar gyfer 2022/23.
- 3.11 Mae'r tanwariant a ragwelir ar y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2021/22 yw £12.619m, gyda'r swm hwn yn llithro, o bosib, i Raglen Gyfalaf 2022/23. Bydd y cyllid ar gyfer y llithriad hwn hefyd yn llithro i 2022/23 a bydd yn cael ei gymryd i ystyriaeth wrth gynhyrchu'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys, y Strategaeth Gyfalaf a'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2022/23.
- 3.12 Mae'r canlyniadau a'r gwariant cysylltiedig a ragwelir yn dangos fod y mwyafrif o brosiectau ar darged i'w cwblhau o fewn y gyllideb. Mae Covid-19 yn parhau i gael effaith ar gynlluniau cyfalaf a chyflymder y gwaith, a hynny am nifer o resymau, ac yn barod disgwylir y bydd llithriad mewn nifer o'r cynlluniau. Mae'r Cyngor wedi sicrhau nifer o wahanol grantiau allanol ac mae gwaith yn mynd rhagddo'n dda ar y rhan fwyaf o'r cynlluniau hyn, neu

disgwylir i hynny ddigwydd. Yn ogystal, mae'r Cyngor yn disgwyl derbyn £0.852m o Dderbyniadau Cyfalaf yn 2020/21 i gyfrannu tuag at ariannu'r Rhaglen Gyfalaf.

- 3.13 Mae rhagor o wybodaeth ar reolaeth ariannol ar gael yn yr 'Adroddiad Monitro Cyllideb Refeniw ar gyfer Ch1' a fydd yn cael ei drafod gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 27^{ain} Medi.
- 3.14 Mae hyn yn dangos y gellir rhoi sicrwydd rhesymol drwy ddadansoddi cardiau sgorio bod gweithgareddau dydd i ddydd y Cyngor, o ran rheoli ei bobl, ei gyllid a gwasanaethu ei gwsmeriaid, yn cael eu cyflawni yn erbyn ei ddisgwyliadau i safon sy'n briodol ac y cytunwyd arni gan yr Aelodau. Mae hyn hefyd yn adlewyrchu'r ffaith bod y dangosyddion, o bersbectif rheoli perfformiad, hefyd yn arddangos perfformiad boddhaol.

4. RHEOLI PERFFORMIAD

- 4.1 Ar ddiwedd Ch1 mae'n galonogol nodi bod mwyafrif (85%) y dangosyddion perfformiad yn perfformio'n uwch na'r targed neu o fewn 5% i'w targedau. Nodwn fodd bynnag bod pedwar dangosydd yn tanberfformio yn erbyn eu targedau ac maent wedi'u hamlygu'n GOCH neu AMBR ar y Cerdyn Sgorio.
- 4.2 Ar ddiwedd Ch1 mae perfformiad yn erbyn ein hamcan llesiant cyntaf, **Amcan 1**, lle'r ydym yn gweithio i sicrhau y gall pobl Ynys Môn ffynnu a gwireddu eu potensial tymor hir, wedi bod yn dda gyda dim ond un dangosydd yn erbyn yr amcan hwn yn tanberfformio ar hyn o bryd.
- 4.2.1 Dangosydd 8 – Canran y busnesau risg uchel a arolygwyd dan raglen a gynlluniwyd ymlaen llaw i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Deddfwriaeth Hylendid Bwyd – sydd yn GOCH gyda pherfformiad o 19% yn erbyn targed o 45% ond sy'n welliant ar y 0% a gwblhawyd yn ystod Ch1 2020/21.

Effeithiwyd ar y gwaith hwn o ganlyniad i'r pandemig Covid-19, gyda dim ond 31 o'r 163 o'r arolygiadau a gynlluniwyd yn cael eu cynnal yn ystod Ch1. Roedd hyn yn bennaf oherwydd adleoli staff mewn ymateb i'r pandemig a'r canllawiau a gyhoeddwyd gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd, sef blaenoriaethu busnesau newydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl. Dilynwyd y canllawiau hyn yn llawn. Yn y cyswllt hwn, mae'n galonogol nodi bod pob busnes newydd wedi cael ei arolygu yn ystod Ch1. Fodd bynnag, nid yw'r gofynion newydd i flaenoriaethu busnesau newydd yn cyd-fynd â gofynion y dangosydd hwn ac o'r herwydd mae'r perfformiad gwirioneddol a gyflwynir anghywir. Mae Cynllun Adfer yr Asiantaeth Safonau Bwyd yn awgrymu na fydd disgwyliad i gwblhau'r arolygon a gynlluniwyd tan 2022/23. Hyd yma, ni dderbyniwyd cadarnhad ynghylch sut bydd arolygiadau yn cael eu blaenoriaethu yn genedlaethol yn dilyn y pandemig ac felly, o ganlyniad i hyn **argymhellir bod y dangosydd hwn yn cael ei dynnu oddi ar y Cerdyn Sgorio ar gyfer y flwyddyn 2021/22 a'i fonitro'n fewnol.**

- 4.3 Mae perfformiad yn erbyn yr ail amcan llesiant, **Amcan 2**, lle'r ydym yn cefnogi oedolion a theuluoedd bregus i'w cadw'n ddiogel, yn iach ac mor

annibynnol â phosib yn dangos perfformiad da unwaith yn rhagor. Dim ond un dangosydd o'r 15 a gafodd eu monitro yn ystod Ch1 (7%) sy'n tanberfformio yn erbyn yr amcan ar hyn o bryd.

- 4.3.1 Dangosydd 17 – Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod ail-alluogi ac nad oes ganddynt becyn gofal a chymorth 6 mis yn ddiweddarach – sydd yn AMBR gyda pherfformiad o 56.58% yn erbyn targed o 62%. Mae hyn yn is na'r 60.76% a welwyd yn Ch1 2020/21 a'r 61.8% a welwyd yn Ch1 2019/20.

Ar hyn o bryd rydym yn gweld cynnydd yn nifer y cleientiaid sydd ag anghenion cymorth cymhleth neu uwch sy'n penderfynu aros yn y cartref mewn ymateb i'r pandemig Covid-19. Mae hyn yn cynyddu'r niferoedd a'r galw am ofal a chymorth parhaus gennym ni. Bydd hyn yn cael effaith ar y raddfa ail-alluogi ar gyfer gofal parhaus wrth symud ymlaen gan y bydd achosion mwy cymhleth yn aros yn eu cymunedau.

Bu'n rhaid i'r gwasanaeth newid ei arfer o ran rhyddhau cleifion o'r ysbyty ac mae Gweithwyr Cymdeithasol a Therapyddion Galwedigaethol yn gweithio 7 diwrnod yr wythnos ym Mhenrhos Stanley er mwyn cynorthwyo llif y gollyngiadau o Ysbyty Gwynedd. Gwnaed y newid hwn mewn ymarfer mewn partneriaeth â'n Cydweithwyr Iechyd.

Cwblheir dadansoddiad pellach yn Ch2 i weld pam fod y galw wedi cynyddu i sicrhau bod adnoddau digonol ar gael ar gyfer darparu'r gwasanaeth hwn yn y dyfodol ac i sicrhau bod y lefelau cymorth angenrheidiol yn cael eu cynnig yn unol â'r disgwyliadau.

- 4.4 Mae perfformiad yn erbyn dangosyddion i fonitro'r trydydd amcan llesiant, **Amcan 3**, lle'r ydym yn gweithio â'n cymunedau i sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau, tra'n amddiffyn ein hamgylchedd naturiol wedi bod yn dda ar y cyfan gyda 71% yn uwch na'r targed. Mae'r 2 ddangosydd sydd wedi tanberfformio yn ystod y chwarter yn cynnwys:
- 4.4.1 Dangosydd 32 – Canran y gwastraff wedi'u aildefnyddio, ailgylchu neu gompostio – sydd yn GOCH gyda pherfformiad o 64.55% yn erbyn targed o 70% ar gyfer y chwarter. Mae'r perfformiad hwn yn is na'r 67.07% a welwyd yn Ch1 2020/21 a'r 72.79% a welwyd yn Ch1 2019/20.

Mae nifer o resymau dros y gostyngiad hwn mewn perfformiad o'i gymharu â'r blynyddoedd blaenorol. Y prif reswm o hyd yw'r pandemig Covid-19 a'r ffaith bod llai'n defnyddio'n Canolfannau Ailgylchu Gwastraff Domestig a'r cynnydd mewn gwastraff o finiau du domestig oherwydd bod mwy o bobl yn gweithio o'r cartref. Roedd y rhesymau eraill yn cynnwys cael trafferth dod o hyd i allfeydd ar gyfer ailgylchu deunyddiau yn cynnwys carpedi, coed a matresi sydd hefyd wedi bod yn achos pryder i Gynghorau eraill yng Ngogledd Cymru.

Yn dilyn y tâl newydd am wasanaeth Gwastraff Gwyrdd a gyflwynwyd yn Ebrill 2021, mae llai o dunelli o ddeunyddiau ailgylchu, ac felly llai i'w gompostio – mai rhai preswylwyr yn rhoi'r gwastraff gardd hwn yn y bin du. Mae hyn yn amlwg o'r 2,456 o dunelli a gasglwyd yn Ch1 2020/21 a'r 1,863 o dunelli ar ddiwedd Ch1 2021/22.

Nodwyd y gostyngiad hwn fel risg pan gytunwyd i godi tâl am gasglu gwastraff gardd yn Ionawr 2020 -

“Er y buddion ariannol sylweddol posibl mae risgiau ynghlwm â chodi tâl am gasglu Gwastraff Gardd Gwyrdd, yn enwedig o ran y gostyngiad tebygol mewn lefelau ailgylchu blynyddol a all gynyddu'r risg o beidio â chyrraedd y targed ailgylchu statudol o 70%, gan arwain at ddirwyon gan Lywodraeth Cymru.”

I liniaru'r tanberfformiad cyfredol, mae grŵp llywio newydd wedi cael ei sefydlu sydd yn cynnwys uwch swyddogion, uwch wleidyddion a phartneriaid o Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a WRAP Cymru. Y nod yw gwerthuso'r arferion gwaith cyfredol a nodi'r ffordd orau ar gyfer gwella perfformiad mewn perthynas â'r dangosydd hwn a gweithio tuag at y targedau a bennwyd gan Lywodraeth Cymru erbyn 2025.

- 4.4.2 Dangosydd 35 – Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd o fewn yr amser – sydd yn GOCH gyda 73% yn erbyn targed o 82%.

Mae materion capasiti yn y tîm Cynllunio, o ganlyniad i salwch tymor hir, prosesau recriwtio ac ôl-lenwi maith, yn ogystal â phwysau gwaith eraill megis effaith y pandemig cyfredol, yn cynnwys ôl-groniad o geisiadau, wedi arwain at y perfformiad a welwyd yn Ch1.

Rydym wrthi'n gweithio tuag at atgyfnerthu capasiti'r swyddogaeth Cynllunio drwy gyfrwng Cynllun Gwella Cynllunio a bydd perfformiad yn erbyn y dangosydd hwn yn gwella unwaith y bydd gennym fwy o gapasiti. Mae'r Swyddogaeth Cynllunio wedi llwyddo i gael Swyddog Cynllunio dan Hyfforddiant ac er nad yw'r swydd wedi'i llenwi hyd yma disgwylir y bydd capasiti ychwanegol ar gael erbyn Mawrth 2020. Mae cynlluniau hefyd ar y gweill i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn y swyddogaeth i greu dwy swydd ychwanegol (dros dro i ddechrau arni) yn y tîm Rheoli Datblygu, ac mae'r gwaith recriwtio'n mynd rhagddo ar hyn o bryd ac os bydd y broses yn llwyddiannus disgwylir y bydd y capasiti ychwanegol hwn yn ei le cyn diwedd y flwyddyn.

- 4.5 Rydym wrthi'n datblygu dangosyddion pellach ar gyfer Amcan 3 i ddangos ôl-troed carbon Fflyd a milltiroedd busnes y Cyngor. Bydd y dangosyddion newydd hyn ar waith erbyn adroddiad Ch2 ond disgwylir iddynt gynnwys –
- A - Newid net mewn Allyriadau Nwy Tŷ Gwydr (tCO2e) - Fflyd y Cyngor (Blynyddol) (%)
 - B – Tua faint o danwydd ffosil a ddefnyddir gan fflyd y Cyngor (tCO2e)
 - C - Tua faint o danwydd ffosil a ddefnyddir gan y fflyd Lwyd (cerbydau gweithwyr) (tCO2e)

5. ARGYMHELLION

- 5.1 Gofynnir i'r Pwyllgor graffu ar y cerdyn sgorio a nodi'r meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli i sicrhau gwelliannau i'r dyfodol.
- 5.2 Gellir crynhoi'r rhain fel a ganlyn –
 - 5.2.1 Cydnabod a rheoli tanberfformiad a chymryd camau lliniaru i gynorthwyo gwelliant yn ystod Ch2 a chadw llygaid barcud ar y dangosyddion a effeithir arnynt gan bandemig y coronafeirws ar hyn o bryd.
 - 5.2.2 Tynnu dangosydd rhif 8 – canran y busnesau risg uchel a arolygwyd dan raglen a gynlluniwyd ymlaen llaw i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Deddfwriaeth Hylendid Bwyd – oddi ar y cerdyn sgorio ar gyfer eleni oherwydd y pandemig Covid-19 ac yn unol â'r disgwyliadau yng nghynllun Adfer yr Asiantaeth Safonau Bwyd.
- 5.3 Gofynnir i'r pwyllgor dderbyn y mesurau lliniaru a amlinellir uchod.

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Corfforaethol - Corporate Scorecard Ch-Q1 2021/22

Rheoli Perfformiad / Performance Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Tuedd BI i FI / Yr on Yr Trend	Canlyniad 20/21 Result	Canlyniad 19/20 Result
Amcan 1 - Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir							
1) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd (tymhorol) (Ch3)	-	-	-	-	94.60%	-	94.90%
2) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd (tymhorol) (Ch3)	-	-	-	-	93.90%	-	93.90%
3) Canran gadawyr Blwyddyn 11 nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth [NEET] (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	-	3%	4.2%	2%
4) Canran y disgyblion a aseswyd yn y Gymraeg ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	-	85%	-	87.50%
5) Canran y disgyblion blwyddyn 11 sy'n astudio'r Gymraeg [iaith gyntaf] (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	-	65%	-	65.01%
6) Canran y Dangosyddion Ansawdd (â thargedau) a gyflawnwyd gan y gwasanaeth llyfrgelloedd (blynyddol) (Ch3)	-	-	-	-	75%	-	75%
7) Canran y sefydliadau bywd sy'n cyrraedd safonau hylendid bywd	Gwyrdd / Green	-	98%	95%	95%	98%	98%
8) Canran y busnesau risg uchel oedd yn agored i ymchwiliadau wedi'u trefnu a archwiliwyd i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r Ddeddfwriaeth Hylendid Bywd [Dangosydd Lleo]]	Coch / Red	-	19%	90%	90%	43%	92%
9) Canran cleientiaid NERS a gwblhaodd y rhaglen ymarfer corff (Ch3)	-	-	-	50%	50%	-	75%
10) Canran cleientiaid NERS yr oedd eu hiechyd wedi gwella wrth gwblhau'r rhaglen ymarfer corff (Ch3)	-	-	-	80%	80%	-	84%
11) Nifer o eiddo preifat gwag wedi'u adfer i ddefnydd	Gwyrdd / Green	-	29	12	50	94	104
12) Nifer y cartrefi newydd a grewyd o ganlyniad i ddechrau ailddeddfyddio eiddo gwag	-	-	0	0	3	9	7
13) Gwasanaethau landlordiaid: Nifer y diwrnodau ar gyfartaledd i cwblhau atgyweiriadau	Gwyrdd / Green	-	7.56	18	18	8.1	16.44
14) Canran y tenantiaid sy'n fodlon gyda gwaith atgyweirio ymatebol (blynyddol) (Ch4) [Dangosydd Lleo]] (Ch4/Q4)	-	-	-	-	-	-	-
Amcan 2 - Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosibl							
15) Cyfradd y bobl a gedwir yn yr ystyby wrth aros am ofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth 75+ oed (Ch3)	-	-	-	-	3	-	6.88
16) Canran yr ymholiadau ynghylch amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn terfynau amser statudol	Gwyrdd / Green	-	90.00%	90%	90%	92.31%	91.30%
17) Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod ail-alluogi ac nad oes ganddynt becyn gofal a chymorth 6 mis yn ddiweddarach	Ambr / Amber	-	56.58%	62%	62%	60.36%	63.08%
18) Cyfradd y bobl hŷn (65 mlwydd oed neu hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth 65 oed neu hŷn ar 31 Mawrth [Dangosydd Lleo]]	Gwyrdd / Green	-	14.82	19	19	15.36	17.57
19) Canran y rhai sy'n ofalwyr i oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad iddyn nhw eu hunain yn ystod y flwyddyn	Gwyrdd / Green	-	98.00%	93%	93%	98.20%	98.00%
20) Canran yr asesiadau plant a gwblhawyd o fewn amser	Gwyrdd / Green	-	90.45%	90%	90%	86.87%	89.62%
21) Canran y plant mewn gofal y bu'n rhaid iddynt symud 3 gwaith neu fwy	Gwyrdd / Green	-	1.97%	2.50%	10%	12.34%	8.39%
22) Canran y cyfeiriadau o blant sy'n cael eu hail-gyfeirio o fewn 12 mis [Dangosydd Lleo]]	Gwyrdd / Green	-	12.50%	15%	15%	32.00%	12.75%
23) Cyfanswm yr amseroedd (mewn diwrnodau) a dreuliodd pob plentyn ar y CPR os cafodd ei dynnu oddi ar y CPR yn ystod y flwyddyn	Melyn / Yellow	-	277	270	270	258	224
24) Canran y cyfeiriadau yn ystod y flwyddyn lle caiff penderfyniad ei wneud o fewn 1 diwrnod gwaith	Gwyrdd / Green	-	99.29%	95%	95%	99.56%	98.88%
25) Canran yr ymweliadau statudol â phlant mewn gofal oedd i fod i ddiwydd yn ystod y flwyddyn, a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau	Melyn / Yellow	-	85%	90%	90%	87.74%	86.30%
26) Canran y teuluoedd a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref	Gwyrdd / Green	-	78.20%	70%	70%	74.74%	74.91%
27) Canran y teuluoedd (gyda plant) a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref [Dangosydd Lleo]]	Gwyrdd / Green	-	85.71%	70%	70%	75.47%	77.70%
28) Nifer y dyddiau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	Melyn / Yellow	-	178.54	170	170	169	159.58
29) Nifer cyfartalog y dyddiau calendr a gymerwyd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)	Melyn / Yellow	-	41.8	40	40	45.6	21.9
30) Gwasanaethau landlordiaid: Canran y rhent wedi'i golli o ganlyniad i eiddo fod yn wag	Gwyrdd / Green	-	1.72%	2.00%	-	1.98%	1.42%
Amcan 3 - Gweithio gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau tra'n gwarchod ein hamgylchedd naturiol							
31) Canran y strydoedd sy'n lân	Gwyrdd / Green	-	98%	95%	95%	92.00%	93.79%
32) Canran y gwastraff wedi'u ailddeddfyddio, ailgylchu a chompostio	Coch / Red	-	64.55%	70%	67%	62.96%	67.26%
33) Nifer cyfartalog y dyddiau gwaith a gymerwyd i glirio digwyddiadau tipio anghyfreithlon	Gwyrdd / Green	-	0.88	1	1	0.95	0.96
34) Cilogramau y gwastraff gweddilliol a eneradir fesul person	Gwyrdd / Green	-	55.98kg	60kg	240kg	214kg	206.17kg
35) Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd mewn pryd	Coch / Red	-	73%	82%	82%	79%	90%
36) Canran yr apeliadau cynllunio a wrthodwyd	Gwyrdd / Green	-	67%	65%	65%	58%	78%
37) Canran yr achosion gorfodaeth cynllunio yr ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod	Gwyrdd / Green	-	91%	80%	80%	74%	74%
38) Canran y priif ffyrdd A sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	3%	2.90%	4.60%	4%
39) Canran y ffyrdd B sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	4%	3.80%	3.80%	3.80%
40) Canran y ffyrdd C sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	9%	8.70%	8.50%	8.20%

Coch - mwy na 10% yn is na'r targed a/neu angen ymyrraeth sylweddol Ambr - rhwng 5% a 10% yn is na'r targed a/neu angen rhywfaint o ymyrraeth
Melyn - o fewn 5% o'r targed Gwyrdd - ar darged neu'n uwch Mae saethau tuedd yn cynrychioli perfformiad chwarter ar chwarter Adroddir ar yr holl ddangosyddion uchod yn genedlaethol oni nodir yn

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Corfforaethol - Corporate Scorecard Ch-Q1 2021/22

Gofal Cwsmer / Customer Service	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 20/21 Result	Canlyniad 19/20 Result
Siarter Gofal Cwsmer / Customer Service Charter						
01) Nifer y cynwion a dderbyniwyd (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	Gwyrdd / Green	-	10	19	43	67
02) Nifer y cynwion Cam 2 a dderbyniwyd ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol	-	-	4	-	6	-
03) Nifer y Cwynion a gadarnhawyd / gadarnhawyd yn rhannol	-	-	2	-	8	-
04a) % o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod (Corfforaethol)	Gwyrdd / Green	-	88%	80%	88%	94%
04b) % o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod (Gwasanaethau Cymdeithasol)	Coch / Red	-	50%	80%	75%	-
05) Nifer y cynwion Cam 1 ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol	-	-	14	-	24	-
06) Nifer o bryderon (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	-	-	37	-	104	136
07) Nifer o ganmoliaethau	-	-	107	-	662	618
08) % o Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a Ymatebwyd o fewn yr Amserlen	Gwyrdd / Green	-	83%	80%	79.4%	82%
09) Boddhad Cwsmeriad i'r wasanaeth ffôn - l'w gadarnhau (Ch3)	-	-	-	-	-	-
Newid Cyfrwng Digidol / Digital Service Shift						
10) Nifer o ddefnyddwyr AppMôn (blynyddol)	-	-	41.5k	-	33.5k	15k
11) Nifer o adroddiadau a dderbyniwyd gan AppMôn	-	-	30k	-	58k	10.8k
12) Nifer o daliadau dros y we	-	-	8.5k	-	18.5k	13k
13) Nifer o daliadau dros y ffôn	-	-	2k	-	7k	6.5k
14) Nifer o 'ddilynwyr' CSYM ar Gyfryngau Cymdeithasol	-	-	84k	-	-	-
15) Nifer o ymwelwyr i wefan y Cyngor	-	-	248k	-	1.03M	783k

Rheoli Pobl / People Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 20/21 Result	Canlyniad 19/20 Result
01) Nifer y staff yr awdurdod cyfan, gan gynnwys athrawon a staff mewn ysgolion (FTE)	-	-	2169	-	2180	2181
02) Absenoldeb Salwch - dyddiau / shifftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	Melyn / Yellow	-	2.23	2.1	6.68	9.4
03) Salwch Tymor Byr - dyddiau / shifftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	0.87	-	1.94	4.2
04) Salwch Tymor Hir - dyddiau / shifftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	1.36	-	4.74	5.2
05) Gweithwyr yr Awdurdod Lleol yn gadael (%) (Trosiant) (Blynyddol) (Ch4)	-	-	-	-	6%	9%

Rheolaeth Ariannol / Financial Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Cyllideb / Budget	Canlyniad / Actual	Amrywiad / Variance (%)	Rhagolygon o'r Gwariant / Forecasted Actual	Amrywiad a Ragwelir / Forecasted Variance (%)
01) Y gyllideb o gymharu â Ffigurau Gwirioneddol	Coch / Red	-	£31,874,000	£31,500,000	-1.17%	-	-
02) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Refeniw)	Coch / Red	-	£147,120,000	-	-	£145,509,437	-1.09%
03) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Cyfalaf)	-	-	£31,692,000	-	-	£25,366,000	-19.96%
04) Incwm o gymharu â Thargedau (ac eithrio grantiau)	Gwyrdd / Green	-	-£3,403,325	-£3,419,737	0.48%	-	-
05) Swm a fenthycwyd	-	-	£7,188,000	-	-	£0	-100.00%
06) Chost benthyca	Gwyrdd / Green	-	£4,550,756	-	-	£4,000,380	12.09%
07) % of y Dreth Gyngor a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Melyn / Yellow	-	-	98.1%	-	-	-
08) % y Trethi Busnes a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Gwyrdd / Green	-	-	98.6%	-	-	-
09) % y Rhent Tai a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Melyn / Yellow	-	-	100.5%	-	-	-
10) % y Rhent Tai a gasglwyd heb gynnwys taliadau budd-dal (am y 3 blynedd ddiwethaf)	-	-	-	99.63%	-	-	-